

Skutečnost - co „jest“

Pokud předem, tj. svou volbou, rozhodneme, že skutečné je to, co jest, čili pokud ztotožníme význam slova „skutečný“ s významem slova „jsoucí“, zbavíme se tak možnosti – bez udání důvodu, vlastně nekriticky – uvažovat o skutečnostech, které „nejsou“. Ale to bychom právě měli podrobit přezkoumání: jak bychom pak mohli o nějaké skutečnosti prohlásit, že „není“, tj. že doopravdy není, že „vpravdě“ není – a přesto ji nenechat „prostě“ splynout s „nicotou“? Naproti tomu když odlišíme význam obou slov, totiž „jsoucí“ a „skutečný“, umožníme si tak nejen upřesnění chápání slovesa „býti“, ale zejména si upřesníme a zdůvodníme, proč je užití tohoto slovesa tak mnoho značné, že někdy vůbec nemusí znamenat (a neznamená) ani tvrzení jsoucnosti, ani popření jsoucnosti, ale že vůči jsoucímu a jsoucnosti zůstává vlastně zcela neutrální. A jestliže jednou uznáme, že všechno je v pohybu (v duchu Hérakleitově, ovšem po nezbytných opravách a vylepšeních), budeme muset připustit jako smysluplnou myšlenku, že všechno vposledu vzniká (vzniklo a bude vznikat) z ničeho, z nicoty; a to nás se stejnou logickou nutností dovede k tomu, že připustíme tento širší význam slova „býti“, „jest“ a „jsoucí“ a že jej budeme aplikovat na ono „nic“ či „nicotu“, neboť všechno nakonec má svůj původ v „nicotě“, a všechna se zase do „nicoty“ vrací v důsledku své konečnosti.

(Písek, 150622-1.)